

Rapsolja

+ snart i var mans mun

Hösten 2007 startar med all sannolikhet ett svenskt rapsoljeprojekt som ska öka kunskapen om rapsoljans positiva egenskaper hos konsumenter och kockar. Svensk Raps AB är huvudman för projektet där ett stort antal branschintressenter ska verka för ökad användning av rapsolja och fler gyllene rapsfält i det svenska odlingslandskapet.

Text och foto: Hans Jonsson,
Svensk Frötidning

Tänk dig följande scenario: Du gör den gamla vanliga turen till livsmedelsbutiken men just denna dag möts du av en påläst, trevlig och entusiastmerande rapsoljeambassadör. Ni smakar på rapsolja och kanske något gott tilltugg. Du tar några jättefina broschyrer och en flaska rapsolja med dig hem. Lite senare på kvällen, dags att läsa lite, varför inte den intressanta artikeln om stjärnkocken som bytt ut olivoljan mot rapsoljan. Eller kanske den om hur man förgyller husmanskosten med lokalt svenskskodlad rapsnäring.

På med TVn. Hälsa är inne men inte bara som gympa och kniiip. Det gäller att se till helheten, och det gör programledaren som pratar sig varm för de vegetabiliska undergörande fettsyrorerna i rapsolja. Använder man det – då är man på rätt väg.

Dags att gå och lägga sig. Men först en sista tur till datorn. Man kollar av sina mejl. Hur var det nu – har det inte varit mycket idag om rapsolja, tänker du. En sökning på nätet och vips dyker hemsidan www.rapsolja.info upp. Intrycken av rapsolja som något bra och intressant förstärks – säcken knyts ihop!

Så kan en vanlig dag te sig när EU

projektet "Rapsolja för hälsa och njutning" är i full gång. Och det ska det med all sannolikhet vara från hösten 2007 och tre år framåt. Elva miljoner kronor satsas på att förmedla kunskap om rapsoljans mångsidighet och positiva egenskaper för hälsan. EU står för 50 %, Jordbruksverket 30 % och näringen 20 %. För varje satsad branschkrone faller ytterligare fyra kronor ut till projektet!

Ett stort antal intressenter har visat intresse för projektet. De stora handelsföretagen, tillverkarna av kall- och varmpressad rapsolja, intresseorganisationer m.fl. är med på tåget. I skrivande stund återstår en

Kopplingen mellan nyttig rapsolja och fina rapsfält är inte uppenbar för alla!

– Rapsoljeprojektet ska under de närmaste tre åren lyfta medvetandenivån hos konsumenter och kockar kring detta, berättar Johan Biärsjö, VD Svensk Raps, entusiastiskt och fortsätter: för lantbrukarna är det mycket viktigt att skapa en stabil långsiktig efterfrågan på raps som livsmedel.

Rapsolja för hälsa och njutning

Vad?

Ett EU-projekt för att öka konsumenternas och de professionella matlagarnas kunskaper om rapsoljans mångsidighet och positiva hälsoeffekter.

När?

Start hösten 2007 och tre år framåt.

Hur?

Projektet har sex aktivitetsområden:

- Butiksaktiviteter
- PR-aktiviteter
- Broschyrer och material om rapsolja
- Kockar och storhushåll
- Mässor
- Hemsida, www.rapsolja.info

Vem?

Samarbetet mellan EU, SJV och branschen (tillverkare, pressare, Svensk Raps m.fl.)

Var?

Sverige. Liknande projekt genomförs i Finland och Tyskland.

Varför?

Projektet ska medföra en ökad användning av rapsolja. Därmed kan allt fler dra nytta av rapsoljans positiva hälsoprofil. Samtidigt ökar förutsättningarna för mer svenskodlad raps vilket är positivt ur växtföljds- och miljösynpunkt.

Ekonomi

11 miljoner satsas varav 50 % av EU, 30 % av svenska staten, 20 % av ett stort antal oljeväxt- och rapsoljeintressenter.

"Nyttig och god rapsolja, vackra rapsfält och en bra hälsa"

– Inget snack om saken, vi ska ge olivoljan en match och flytta fram den svenska rapsoljans positioner de närmsta åren, säger Jan-Olof Bengtsson, operativ projektledare för rapsolja-projektet.

del arbete med den ekonomiska delen varför regeln ingen nämnd ingen glömd gäller.

Svensk Raps drivande kraft

Huvudman för projektet är Svensk Raps. Ett givet val med tanke på organisationens förmåga genom åren att samla gemensamma krafter för rapsbranschens bästa. SRI – Svensk Rapsinformation – på 1990-talet är ett gyllene exempel. Nu skriver vi 2000-tal och Johan Biärsjö, VD för Svensk Raps, är spindeln i nätet för det nya projektet.

– Den kanske viktigaste uppgiften för projektet är att skapa en långsiktig efterfrågan på svensk raps som livsmedel, menar han.

Odlarkåren vill naturligtvis se en prishöjning till följd av marknadsföringsinsatserna. Men verkligheten är mer komplex än att man kan göra dylika utfästelser. Arbetet bör ses i ett större sammanhang där RME just nu är glödhet, men glöm inte rapsolja som livsmedel.

– Vi ska skapa en våg av efterfrågan att surfa på både som odlare och livsmedelsproducent, säger Johan Biärsjö entusiastiskt.

RME, livsmedel och specialprodukter baserade på rapsolja ska tillsammans leda svensk rapsodling genom framtida stormar och blindskär.

Proffsigt upplägg

Svensk Raps representerar svensk oljeväxtodling i EU och håller övergripande i projektet. För det operativa arbetet har man knutit Jan-Olof Bengtsson, ett riktigt marknadsföringsproffs med lång meritlista. Skapare av mellanmjölken, produktchef på Arla, lokomotiv för Svensk Sigill mer mera. Nu sätter han med stor entusiasm klorna i den svenska rap-

sen med sin gyllene olja.

– Jag vill jobba med meningsfulla tillväxtprojekt och att utveckla svensk produktion av rapsolja i konkurrens med olivolja känns som en härlig utmaning, säger Jan-Olof Bengtsson.

En tredjedel av resurserna satsas på butiksaktiviteter. Inte mindre än 1500 butiksdemonstrationer ska genomföras!

– Det gäller att komma nära konsumenterna och fånga in dem med demonstrationer och smakprovningar i butiksmiljön, menar han.

Parallellt skapas det förutsättningar för rapsoljan att skapa en egen stark plats i butikshyllorna.

Kan kockar och EU

Butiksaktiviteter i all ära men TV-kockar och restaurangmat påverkar oss minst lika mycket i vår relation till mat och hälsa. Konsulten Evert Bränd, tillika projektledare för Kocklandslaget, kan detta bättre än de flesta. Han var under en period president för Comité de Liason, samarbetsorgan för alla EU-länders nationella program för att promota olika jordbruksprodukter inom och utom EU. Där drev han möjligheterna att få med raps/rybs i programmen. Det lyckades för två år sedan och nu är han mycket aktiv i planeringen av det svenska rapsolja-projektet.

– Genom mer kunskap kommer kockar i allmänhet att bättre kunna förstå användbarheten hos rapsolja och var den bäst kommer till sin rätt, menar Evert Bränd.

Projektstart hösten 2007

Så håll ögon, öron och smaklökar aktiva hösten 2007. Rapsoljan ska flytta fram sina positioner hos den svenska konsumenten men även hos den svenska odlarkåren! □